

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА СЛУЖБАТА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА ВО 2022 ГОДИНА

ПРИЛЕПСКА ПИВАРНИЦА
АД ПРИЛЕП

АПРИЛ • 2023

СОДРЖИНА

1. ВОВЕД	3
2. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА ДРУШТВОТО	4
3. ОПИС НА ИЗВРШЕНИТЕ РЕВИЗИИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	5
4. ОЦЕНА НА АДЕКВАТНОСТА И ЕФИКАСНОСТА НА СИСТЕМИТЕ ЗА ВНАТРЕШНА КОНТРОЛА.....	8
5. НАОДИ И ПРЕДЛОЖЕНИ МЕРКИ НА СЛУЖБАТА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА.....	9
6. ОЦЕНА НА СПРОВЕДУВАЊЕТО НА МЕРКИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИ ОД СТРАНА НА СЛУЖБАТА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА.....	9
7. ОЦЕНА НА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА ПОСТАВЕНИТЕ ЦЕЛИ СО ГОДИШНИОТ ПЛАН ЗА РАБОТА И ОЦЕНА НА ПЛАНИРАНОТО ВРЕМЕ ЗА КОНТРОЛА И ЕВЕНТУАЛНО ОТСТАПУВАЊЕ	10
8. ИНФОРМАЦИИ ЗА ИЗВРШЕНИ ДРУГИ АКТИВНОСТИ	10

1. ВОВЕД

Службата за внатрешна ревизија во Прилепска Пиварница АД Прилеп функционира како независен организационен дел на Друштвото формиран со основна цел да врши проверка на усогласеноста на интерните акти со позитивните законски прописи и регулативи како и оцена на системите за внатрешни контроли и управувањето со ризиците.

Со својот независен и непристрасен пристап во текот на обавување на своите работи и објавување на резултатите од работењето како и известување за спроведената внатрешна ревизија, Службата помага на Одборот на директори и на раководните лица во заштита на имотот на Друштвото и во подобрување на квалитетот од работењето, во економично и ефикасно користење на средствата и сигурност на информациите.

Службата со своето работење придонесува за остварување на стратешките цели и деловната политика на компанијата преку подобрување на правилното и успешно спроведување на постапките во работењето со ризиците, владеење со ризиците и управување со истите.

Со целосен надзор над работењето, Службата проверува дали Друштвото ги извршува своите работи во склад со законските одредби, важечките меѓународно признати стандарди како и со внатрешните акти со кои се регулира работењето на Друштвото.

Воспоставувањето и одржувањето на системите на интерна контрола претставува одговорност на раководството и вработените под надзор на Управниот и Надзорниот одбор. Фреквентноста на вршење на ревизии на поединечни деловни активности и организациони единици во Друштвото, внатрешната ревизија ја одредува преку рангирање на ризикот, негова анализа и проценка.

Службата за внатрешна ревизија врши постојана и целосна ревизија на законитоста, правилноста и ажурноста на работењето на друштвото преку:

- оцена на адекватноста и ефикасноста на системите за внатрешна контрола;
- оцена на спроведувањето политиките за управување со ризиците;
- оцена на поставеноста на информатичкиот систем
- оцена на точноста и веродостојноста на трговските книги и финансиските извештаи
- проверка на точноста, веродостојноста и навременоста во известувањето согласно со прописите и
- следење на почитувањето на прописите, политиките и процедурите на Друштвото.

За своето работење Службата за внатрешна ревизија изготвува полугодишен и годишен извештај. Врз основа на член 10 од Законот за изменување и дополнување на Законот за

трговските друштва (Сл.весник на Р.М број 48/2010) и членовите 415-а, 415-б, 415-в и 415-г, Службата за внатрешна ревизија поднесува годишен извештај за период 01.01.2022 31.12.2022 година. Со почетокот на календарската 2022 година и изготвениот годишен план за работа, службата отпочна со системски предвидените активности.

2. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА ДРУШТВОТО

ПРИЛЕПСКА ПИВАРНИЦА АД - ПРИЛЕП како Трговско друштво, е регистрирано во Основниот Суд во Битола (регистарски суд) по Решение Т.рег. број 2769/99 од 12.01.1999 година. Врз основа на добиено Решение од ЦЕНТРАЛНИОТ РЕГИСТАР НА Република Македонија, по пренесувањето на податоците од Трговскиот регистар, во ЕДИНСТВЕНИОТ ТРГОВСКИ РЕГИСТАР за упис на субјектот се внесени следните податоци:

- Единствен матичен број на субјектот (ЕМБС): 4071344,
- Целосен назив на правното лице: ПРИЛЕПСКА ПИВАРНИЦА АД - Прилеп,
- Седиште: Ул. ЦАНЕ КУЗМАНОСКИ бр.1 – Прилеп,
- Вид на правно лице: 05.5 Акционерско друштво,
- Големина на деловниот субјект: Голем,
- Овластување во правниот промет: За обврските створени во правниот промет со трети лица, друштвото одговара со сите свои средства,
- Датум на основање: 11.05.1995 година,
- Датум на првична регистрација: 12.01.1999 година,
- Датум на упис во матичен регистар: 25.11.2004 година,
- Број на регистарска влошка: 01002471-4-03-000,
- Траење: Неограничено.

Основната дејност на Друштвото е производство на пиво и во Заводот за статистика е распоредена под шифра на дејност 11.05 која одговара на шифрата на дејност 013112 според ЕКД.

Основна ГЛАВНИНА:

Основна главнина - Запишан капитал: 4.989.750,00 ЕВРА со уплатен дел на капитал од 4.989.750,00 ЕВРА.

Вид на акции:

- обични акции вкупно 39.918 и тоа акции во сопственост на акционери - физички лица од земјата и странство од 80,563% или 32.159 обични акции и акционери - правни лица од земјата и странство кои имаат 19,395% од акциите или 7.742 акции, односно со вкупен број

на 39.901 акции со право на глас, а дел од 17 обични акции се сопствени акции на Прилепска Пиварница АД - Прилеп.

3. ОПИС НА ИЗВРШЕНИТЕ РЕВИЗИИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

Службата за внатрешна ревизија вршеше ревизорски активности предвидени со годишниот план за работа за 2022 година. Во текот на ревизорските анализи, одговорните лица беа редовно и навреме информирани за наодите и препораките од ревизијата. Заради наведеното Службата за внатрешна ревизија во работењето во 2022 година беше насочена кон проверка, проценка и ревизија на реалноста на искажаните состојби и извршените процеси, реалноста и исправноста во примената на сметководствените политики, евидентирани состојби во сметководството, стабилноста на финансиската состојба на Друштвото и можностите за нејзино нарушување, извршувањето на планираните инвестициски зафати и нивното влијание и можности за настанување на ризични ситуации во однос на финансиската стабилност на Друштвото како и реалноста на искажаните состојби од работењето на Друштвото во изготвените и поднесени финансиски извештаи за 2022 год.

➤ Сметководствени политики

Во текот на деловната година Службата за внатрешна ревизија се ангажираше на преглед на позначајните сметководствени политики предвидени со актот на Друштвото, во текот на годината Службата за внатрешна ревизија континуирано вршеше контрола и следење на воспоставената законска регулатива која има влијание врз елементите од сметководствената политика и нејзиното имплементирање во работењето на Друштвото при што не беа утврдени неусогласености помеѓу законската регулатива и елементите на позначајните сметководствени политики за 2022 година.

Во работењето на Друштвото во деловната 2022 год. не беше констатирана несоодветна или погрешна примена на предвидените сметководствени политики.

➤ Ревизија на месечните финансиски извештаи за 2022 година

Целта на оваа ревизија беше да се утврди придржувањето кон сметководствените стандарди за финансиско известување и беше насочена кон утврдување на постоењето на очекуваните врски во рамките на и меѓу различните елементи од финансиските извештаи

идентификувајќи било какви неочекувани односи или невообичаени трендови. Понатаму дали финансиските извештаи се изработени со правилно разбирање на опкружувањето во кое делува компанијата како и дали одделните елементи на финансиските извештаи се правилно проценети, измерени и прикажани.

Службата за внатрешна ревизија во текот на 2022 година, активно учествуваше на месечните состаноци на кои се разгледуваат постигнатите резултати во актуелниот месец. Вклучително:

остварените перформанси во делот на продажба како во финансиски така и во вредносни показатели;

производство - постигнатата цена на чинење по артикл, што воедно беше огромен предизвик во тековната година, особено во услови на карактеристично динамично опкружување проследено со постојан пораст на цените на суровините;

остварената профитабилност;

Врз основа на ревизија на постигнатите резултати, давани се конструктивни насоки и препораки кои целосно беа прифатени од органот на управување на Друштвото.

➤ Ревизија на трошоци

Во текот на 2022 година Службата за внатрешна ревизија вршеше преглед на планираните месечни трошоци за сите трошковни места а во врска со изработката на годишните финансиски планови како и тековните естимации во текот на годината со цел да обезбеди уверување дека истите се движат во границите на оптималност. Службата за внатрешна ревизија генерира месечен извештај за планирани и актуелни трошоци, евентуалните девијации се комуницирани со одговорните лица.

Во тековната година, потрошокот во физички показател се движеше во рамките на планот, но енормното покачување на цените на енергенсите и на одделни суровини и репроматеријали се одрази на целокупната финансиска слика на компанијата, на профитабилноста на производите а со тоа и на крајниот финансиски резултат. Исто така Прилепска пиварница АД – Прилеп ја остварува донесената стратегија колку што е можно помалку тековните проблеми во 2022год. (општото зголемување на цените на мало за просечно од 25%) да се рефлектираат врз платите на вработените па во тој контекст бруто платите бележат пораст за 18% во однос на претходна година што пак е во согласност со буџетот на компанијата за 2022.

➤ Ревизија на побарувањата од купувачите

Со цел да се одржи и зајакне економичноста и рентабилноста на компанијата една од задачите на Службата за внатрешна ревизија предвидена во планот за 2022 година беше и ревизијата на побарувања од купувачите.

Предмет на ревизија беа договорите кои ги склучува продажната служба со цел да се елиминираат евентуални пропусти. Службата пред се изврши проверка дали договорите ги содржат сите битни елементи, а во прв ред предметот на договорот, цената, роковите за испорака, условите за плаќање, надлежниот суд во случај на спор. Исто така се провери дали при составувањето на договорите учествувале лица со соодветно образование, дали со нив се осигуруваат интересите на компанијата, дали поради недостиг на одредени битни елементи во договорот може да настанат непредвидени штети за компанијата.

Контролата на побарувањата од купувачите исто така ги опфати: веродостојноста на побарувањата односно нивната усогласеност со фактичката состојба кај деловните партнери, констатирање на присутноста и големината на ненаплатените побарувања.

При тоа се констатираше дека будно и на редовно ниво се следи наплатата на побарувањата како од службата за продажба така и од правна служба со навремено доставување на потсетување и опомена до купувачите.

➤ Вложувања во недвижности, постројки, опрема

Во текот на 2022 година вниманието на Службата за внатрешна ревизија беше насочено и во делот на инвестициските вложувања во недвижности, постројки и опрема.

Во тековната година Прилепска Пиварница АД-Прилеп го продолжи позитивниот инвестициски циклус со значителни вложувања во недвижности, постројки и опрема и ставање во употреба средства со вкупна набавна вредност од 67.048 илјади ден. Имено во текот на 2022 година компанијата пристапи кон инвестирање во фотоволтаична централа за производство на електрична енергија за свои потреби како би го намалила големиот пораст на цената на струјата купувана на берза (ХУПЕКС). Очекуваниот ефект од оваа инвестиција е покривање на 35% просечно од вкупната годишна количина на потрошена електрична енергија на компанијата. Тоа се очекува да се ефектуира од првиот квартал на 2023 година.

Исто така менаџментот на компанијата пристапи кон разгледување на можноста за изградба на силоси за чување на пивски слад за свои потреби, но и за можност за издавање на простор за чување на житарици на надворешни лица. Предмет на контрола на службата за внатрешна ревизија беа направениот план за градба, реализацијата на истиот, постапката за откуп на земјиште за инвестицијата. По поднесувањето на сите потребни документи за градба и по добивање на дозвола се пристапи кон изведба на инвестицијата. Градежните работи

започнаа во последниот квартал на годината и се очекува да бидат завршени и пуштени во работа во почетокот на вториот квартал на 2023 година.

➤ Интерна ревизија на компјутерската обработка на податоците

Секторот за компјутерска обработка на податоците располага со значителен број предмети и вредности пред се вредноста на хардверот, програмите, документација и информации за сите делови на компанијата, кои мораат максимално да бидат заштитени за време на секојдневните активности.

Овде вниманието на интерните контроли беше насочено кон: контрола на изворните податоци кои се предмет на обработка; контроли во рамка на постапката за креирање, примена и подобрување на користењето на програмите; контроли на алатките што се вградени во апликативните програми и што влијаат во фазата на користењето на тие програми; интерни контроли што треба да придонесат за физичката и компјутерската заштита на електронски обработените податоци и контроли насочени кон овозможување оптимално одржување на нивото на економичноста на обработката.

4. ОЦЕНА НА АДЕКВАТНОСТА И ЕФИКАСНОСТА НА СИСТЕМИТЕ ЗА ВНАТРЕШНА КОНТРОЛА

Службата за внатрешна ревизија претставува дел од севкупниот систем на интерни контроли и придонесува за воспоставување на ефикасен систем на интерни контроли преку спроведување на следните главни активности:

- учество, помош во дизајнот и континуирано подобрување на компонентите на системот на интерни контроли, интерните контролни активности и како тие треба да се спроведуваат, заедно со менаџментот на соодветните организациони делови;
- континуиран мониторинг на имплементацијата на интерните контролни активности во процесите;
- зголемување на свесноста на вработените за интерните контроли со континуирано промовирање на бенефитите на цврст систем на интерни контроли;
- предлагање на измени во интерните контролни активности со цел нивно подобрување;

Врз основа на извршените поединечни ревизии во текот на 2022 година со користење на соодветни ревизорски докази, оценката на Службата за внатрешна ревизија за поставеноста

на Системот за внатрешна контрола е дека истиот постојано се менува и прилагодува во зависност од промените во законската регулатива и актите на Друштвото, измените во технологијата на одредени процеси или системи. Затоа Системот на интерна контрола претставува значајна компонента во управувањето со Друштвото и обезбедува сигурна и стабилна основа за негово функционирање.

5. НАОДИ И ПРЕДЛОЖЕНИ МЕРКИ НА СЛУЖБАТА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Врз основа на извршените ревизии во текот на 2022 година, Службата за внатрешна ревизија ги даде наодите односно препораките како што следи:

Р. Бр.	Област на ревизија	Мислење	Препораки
1	Сметководствени политики	Одлично	1
2	Ревизија на месечните финансиски извештаи	Одлично	2
3	Ревизија на трошоци	Одлично	2
4	Ревизија на побарувањата од купувачите	Одлично	3
5	Вложување во недвижности, постројки, опрема	Одлично	/
6	Компјутерска обработка на податоците	Одлично	1

6. ОЦЕНА НА СПРОВЕДУВАЊЕТО НА МЕРКИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИ ОД СТРАНА НА СЛУЖБАТА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Раководството на компанијата ги прифати препораките на Службата за внатрешна ревизија дадени во годишниот извештај за 2021 година и се посвети на нивното спроведување. Во изминатата 2022 година на редовните состаноци Службата континуирано доставуваше извештаи за своето работење. Следењето на постоечкиот статус на дадените препораки претставува редовна задача на Службата. Службата за внатрешна ревизија има воспоставено процес на последователно следење со цел да стекне уверување дека нејзините препораки ефективно се имплементираат. Препораките кои се во тек на реализација

остануваат да бидат предмет на понатамошно следење. Резултатите ќе бидат презентирани во следниот извештај.

7. ОЦЕНА НА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА ПОСТАВЕНИТЕ ЦЕЛИ СО ГОДИШНИОТ ПЛАН ЗА РАБОТА И ОЦЕНА НА ПЛАНИРАНОТО ВРЕМЕ ЗА КОНТРОЛА И ЕВЕНТУАЛНО ОТСТАПУВАЊЕ

Службата за внатрешна ревизија успешно ги реализираше предвидените ревизии согласно годишниот план за работа. Покрај планираните беа спроведени и вонредни ревизии кои исто така се составен дел на извештајот.

Употребеното време за извршување на ревизиите Службата го оценува како ефективно искористено и во согласност со планот без значајни отстапувања имајќи ги во предвид вонредните контроли.

8. ИНФОРМАЦИИ ЗА ИЗВРШЕНИ ДРУГИ АКТИВНОСТИ

Службата за внатрешна ревизија вршеше редовни консултативни активности и даваше мислење и препораки кон одредени прашања од оперативното работење.

Службата беше вклучена во разгледување на интерните политики и процедури со свои коментари и забелешки.

Со активното учество на Службата во ревизијата на месечните финансиски извештаи беше заклучено дека не се најдени материјално значајни погрешни прикажувања. Сите приходи и расходи се прикажани во периодот за кој се однесуваат. За оние расходи за кои не се добиени фактури искнижан е планиран трошок за да се утврди вистинскиот резултат за разгледуваниот период.

На редовна основа се врши разгледување на статусот на дадените препораки од страна на Службата за внатрешна ревизија.

Координирање и комуникација на Службата за внатрешна ревизија со независната ревизија- Пелагониска Ревизорска Куќа ДОО Прилеп.

Деловните книги и изготвените годишни извештаи, Службата за внатрешна ревизија подетално ги проверува, ги вреднува позициите во деловните биланси и годишните сметки и ја известува јавноста за податоците од годишниот извештај кој е изготвен согласно законските прописи и внатрешните прописи со кои се регулира работењето на Друштвото. Службата согласно постојните прописи, на редовна основа го известува Управниот и Надзорниот одбор за конкретно превземените активности и донесени заклучоци.

Прилеп,
Април 2023

Служба за внатрешна ревизија

Жанета Зареска

